

Activities Guide

Научен ръководител

Dr. Fassoulas Charalampos, Координатор, супервайзър в
Природо исторически музей в Крит

Дизайн на обр материал

Archontaki Christna, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит
Chatzinikolaki Eleni, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит
Voreadou Katerina, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит

Автори

Archontaki Christna, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит
Trouli Kalliopi, Департамент за предучилищна подготовка
/ Университета в Крит/

Редактори

Archontaki Christna, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит
Chatzinikolaki Eleni, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит
Korou Assimina, Организация за планиране и предпазване от земетресения
Vasileiadou Katerina, Природо исторически музей на остров Лесбос
Voreadou Katerina, Природо исторически музей в Крит, Университета в Крит

Производство

Project co funded by the EU,
Civil Protection Financial
Instrument, Grant Agreement
No.070401/2010/579066/SUB/C4

Показалец

1. Введение
2. Тематични подтеми, свързани с дейностите
3. Инструкции за дейностите

1. Введение

Обучителните дейности в образователното куфарче са замислени да бъдат изпълнени във втората фаза от предложения образователен сценарий. Това ръководство ще ви помогне да извършите всички дейности от образователния комплект. Тук ще откриете:

- ✓ Как да осъществите дейностите.
- ✓ Каква е целта на всяко упражнение.
- ✓ Приблизителната продължителност на всяко упражнение.
- ✓ Материалите, които придружават всяко упражнение.
- ✓ Допълнителните материали, които са необходими за всяко упражнение в комплекта.
- ✓ Възрастта, за която е подходящо всяко упражнение. Разбира се, в зависимост от познанията на децата, учителят може да пробегне до упражнения, подходящи за по-голяма възрастова група.
- ✓ Връзката между хипотетични въпроси, задавани от децата, и определени дейности в образователния комплект.
- ✓ Всякава важна информация, необходима за осъществяването на дадена дейност.
- ✓ Където е необходимо, отговорите към въпросите от всяко упражнение.

Моля, ако за първи път четете насоките към образователните дейности, отделете време, за да се запознаете с целите на всички дейности, Продължителност, бележки, необходимите допълнителни материали, за да използвате възможностите, предоставени от образователното куфарче възможно най-ефективно. Например, предвижда се образователна дейност 12 да бъде изпълнена два пъти – веднъж в началото и веднъж в края на работата с образователния комплект.

2. Тематични подтеми, свързани с отделните образователни дейности

Следвайки образователния „маршрут“ с децата, целта е да им помогнете да задават въпроси посредством специфична процедура (образователен сценарий). По-долу са представени някои важни въпроси, за да се създаде връзка между тях, въпросите, които задават децата, и предложените в комплекта обучителни дейности.

Таблица на различните значими под-теми:

1. Какво е природен феномен?	Дейност 1
2. Какво е земетресение?	Дейност 2
3. Какво е вулканично изригване?	Дейност 2
4. Какви са последствията от земетресенията или вулканичните изригвания?	Дейност 3,7
5. Защо има земетресения?	Дейност 4
6. Защо изригват вулканите?	Дейност 4
7. Откъде произлизат тези феномени?	Дейност 5
8. Как протича земетресение?	Дейност 4,5,6
9. Кога има земетресения?	Дейност 4,5,6
10. Как изригват вулканите?	Дейност 4,5,6
11. Кога изригват вулканите?	Дейност 4,5,6
12. Къде срещаме тези феномени и защо?	Дейност 5
13. Каква е връзката между земетресенията и вулканичните изригвания?	Дейност 5, 8
14. Можем ли да предскажем земетресение или вулканично изригване?	Дейност 9,10,11,12
15. Как мога да се подготвя да се справя със земетресение или вулканично изригване?	Дейност 9, 10, 11, 12, 13, 14
16. Какво мога да направя преди земетресение или вулканично изригване?	Дейност 9, 10, 11, 12, 14
17. Какво мога да направя по време на земетресение или вулканично изригване?	Дейност 9, 10, 11, 12, 14
18. Какво мога да направя след земетресение или вулканично изригване?	Дейност 9, 10, 11, 12, 14

Въпросително местоимение, което може да помогне за категоризацията на задаваните въпроси:

Какво?	Природни феномени
Защо, Къде?	Структура на Земята
Как, кога?	Континентален дрейф
Къде, какво?	Карта на света, Карта на Европа
Може ли...?	Предсказване – измервания
Как, какво?	Подготвеност

В следващата таблица предложените дейности са категоризирани спрямо тематичните единици, към които се отнасят

Дейности	Наименование	Въпросително местоимение	Произлизащи въпроси	Подтеми
1.	Природни феномени	Какво?	Какво е природен феномен?	Природни феномени
2.	Движенията на Земята	Какво?	Какво е земетресение или вулканично изригване?	Природни феномени
3.	Преди и след	Какво?	Какви са ефектите от земетресение или вулканично изригване?	Природни феномени
4.	Структура на Земята	Защо? Как?	Защо има земетресения и изригват вулкани? Как се случват земетресения и изригват вулкани?	Структура на Земята Континентален дрейф
5.	Да се запознаем с картите	Какво? Къде? Кога?	Къде започват тези феномени? Кога има земетресения или вулканични изригвания? Къде срещаме тези феномени и защо? Каква е връзката между земетресенията и вулканичните изригвания?	Структура на Земята Континентален дрейф Карта на Света Карта на Европа
6.	Митове и истории	Защо?	Защо има земетресения и изригвания?	Структура на Земята
7.	Последствия	Какво?	Какви са последствията от земетресенията и изригванията?	Природни феномени
8.	Истини и заблуди	Може ли...?	Можем ли да предскажем земетресение или изригване на вулкан?	Предсказване
9.	Какво да направим	Как? Какво?	Как да се подготвя за земетресение или вулканично изригване? Какво мога да направя преди земетресението или изригване? Какво мога да направя по време на земетресението или изригване? Какво мога да направя след земетресението или вулканичното изригване?	Подготовка
10.	Пропукването на Земята	Какво?	Какво мога да направя преди земетресение или изригване? Какво мога да направя по време на земетресението или изригване? Какво мога да направя след земетресението или вулканичното изригване?	Подготовка
11.	План за евакуация	Какво?	Какво мога да направя преди земетресение или изригване? Какво мога да направя след земетресението или вулканичното изригване?	Подготовка
12.	Природни бедствия и емоции	Как?	Как да се подготвя за земетресение или вулканично изригване?	Подготовка
13.	Води ме 1	Как? Какво?	Как да се подготвя за земетресение или вулканично изригване? Какво мога да направя преди земетресението или вулканичното изригване? Какво мога да направя по време на земетресение или изригване? Какво мога да направя след земетресението или изригване?	Подготовка
14.	Води ме 2	Как?	Как да се подготвя за земетресение или вулканично изригване?	Подготовка

Материали: 1 табло, 5 карти „Природни феномени“, 10 карти „Природни бедствия“, 2 заглавни карти (Земетресение, Вулканично изригване)

Допълнително: тиксо, бели лепенки

Изпълнение:

Тази дейност трябва да се изпълни с цялата група.

- Представете петте карти „Природни феномени“ на децата.
- Помолете ги да разпознаят какво е изобразено на картите (дъжд, гръмотевична буря и т.н.)
- Закрепете таблото на дъската с помощта на тиксо.
- Помолете децата да прочетат първото заглавие на таблото „Природни феномени“.
- Помолете ги да прочетат наименованията на представените природни феномени.
- Помолете ги да поставят кореспондиращите карти под съответните наименования.
- За да поставят картите за „земетресение“ и „вулканично изригване“ в съответните полета, децата трябва да прочетат описанието под полетата.
- След това им дайте десетте карти „Природни бедствия“.
- Попитайте ги дали знаят какво е изобразено на картите и каква е връзката между тях и картите на природните феномени, които вече са поставени на таблото.
- Помолете ги да прочетат следващото подзаглавие „Природни бедствия“ и да поставят картите под съответните наименования на природни феномени.
- След като всички карти са поставени на таблото, помолете децата да прочетат и да отговорят на мини-викторината в последното каре на таблото. Децата трябва да отбележат (✓) квардтачетата с подходящия отговор, използвайки белите лепенки. Когато приключат със задачата, прочетете първия въпрос вдясно от мини-викторината. Търсеният резултат е правилното разграничаване на земетресенията и вулканичните изригвания от останалите природни феномени.
- След това проведете кратко проучване по въпроса, като за отправна точка използвате втория въпрос вдясно от мини-викторината. За да осъществите проучването, помолете децата да донесат //съберат информация (книги, списания, интернет) за тези два феномена.

Целеполагане: Първи досег до природните феномени. Децата трябва да осъзнаят, че земетресенията и вулканичните изригвания са естествени събития чрез съпоставка с по-добре познати и по-малко катастрофални природни феномени, които ще отнемат от негативната конотация на тези два феномена.

Продължителност: 1.5 часа (без времето за провеждане на проучването)

NB: Пепоръчително е да отделите време, след като всички карти са поставени на таблото, за прочит на колоните от дясната и лявата страна на таблото, които предоставят интересна информация за природните феномени.

Материали: 2 изображения на земетресение и 2 изображения на вулканично изригване

Допълнително: моливи, пастели

Изпълнение:

За деца на възраст 7-13 години:

Тази задача трябва да се изпълни в малки групи (2-3 деца) или индивидуално

- Първо трябва да изберете изображение, подходящо за възрастта на децата.
- Има по две изображения, отговарящи на всеки феномен – едно по-просто изображение, подходящо за по-малки деца от 7 до 9-годишна възраст, и едно по-сложно изображение за по-големи деца между 10 и 13 годишна възраст, което включва дефинициите.
- Размножете изображенията, за да разполага всяко дете със собствено копие.
- Покажете им рисунката и обяснете какво изобразява.
- Помолете ги да попълнят липсващите етикети.
- След като поставите обозначенията, помолете децата да оцветят изображенията, използвайки цветовете, които най-добре кореспондират с истинските цветове в природата.

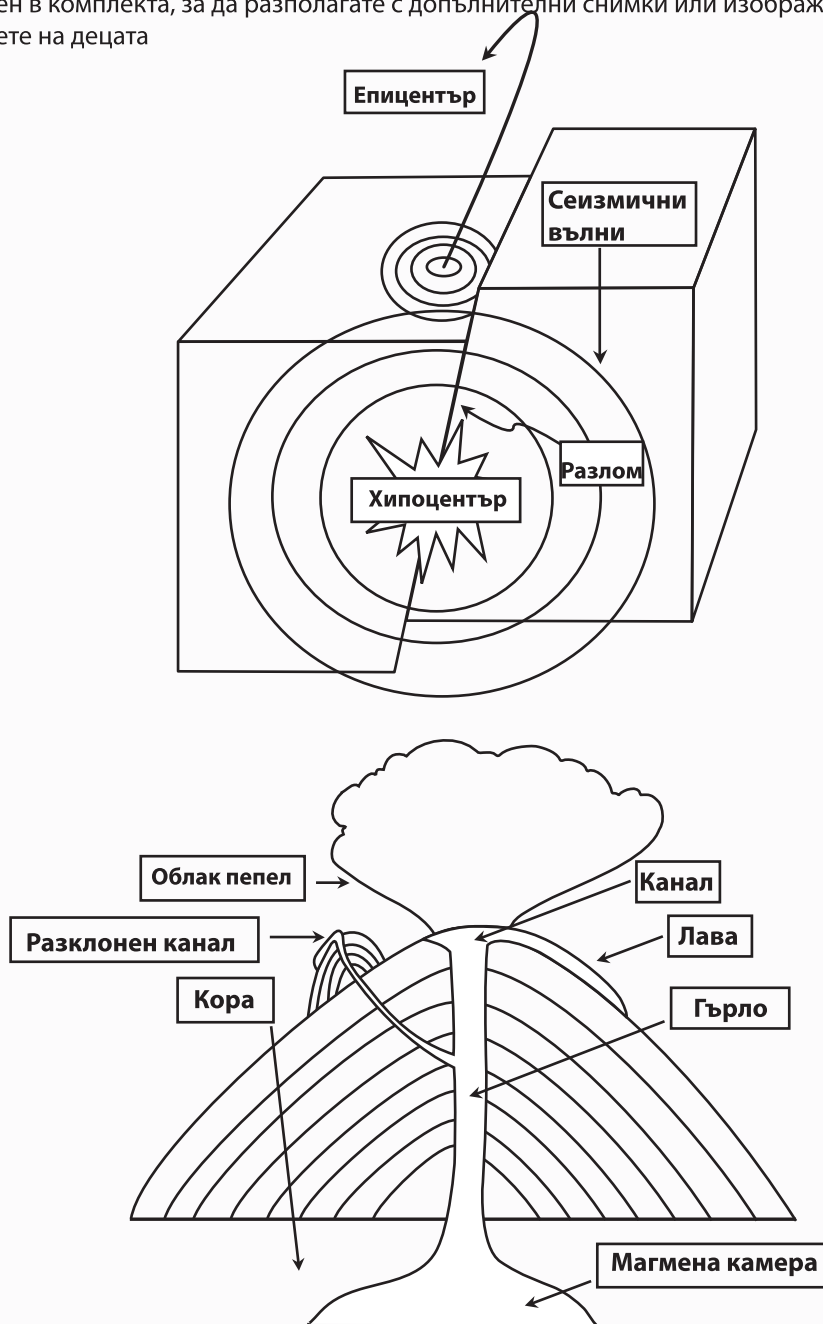
За 6-годишни деца

На тази възраст децата може все още да не умеят да четат и да пишат, затова е необходимо да разгледате внимателно изображенията заедно с децата и да им помогнете да поставят липсващите обозначения на правилното място.

Целенолагане: Децата да се запознаят с двата природни феномена – земетресения и вулканични изригвания – и техните характеристики.

Продължителност: 30 минути.

ИЗ: Можете да проведете собствено проучване, следвайки линковете, предоставени в диска, включен в комплекта, за да разполагате с допълнителни снимки или изображения, които да покажете на децата

Материали: 2 изображения, представящи последствията от земетресение и вулканично изригване

Допълнително: моливи, пастели

Изпълнение:

Изпълнява се в малки групи (2-3 деца) или индивидуално.

- Размножете условието на задачата, за да разполага всяко дете със собствено копие.
- Покажете им изображението и ги попитайте какво виждат.
- Когато им стане ясно какво показват изображенията (ефектите//последствията от всеки феномен), помолете ги да ги прерисуват отдолу, но този път така, както е изглеждало преди настъпване на феномена.

За деца на възраст 8-13 години

- След като завършат рисунките си, децата трябва да установят разликите между двете рисунки и да запишат какво се е променило.
- Обяснете на децата, че промените, които наблюдават, са последствията от природните бедствия.

За деца на възраст 6-7 години

- След като приключат с рисунките си, обсъдете с децата разликите между двете изображения, за да стигнат до извода, че това са някои от последствията/ефектите от тези два феномена.

Целеполагане: Децата самостоятелно да открият възможните ефекти/бедствия, които земетресенията и вулканичните изригвания могат да предизвикат и да помислят за възможни последствия, които не са показани в конкретните изображения.

Продължителност: 40 минути

ИЗ: Мотивирайте децата да намерят допълнителни снимки и рисунки, които изобразяват последствията от тези природни бедствия.

Материали: триптих, състоящ се от 1 рисунка, озаглавена „структура на Земята“, 1 рисунка с характеристиките на земните пластовете и 1 страница с изображение на земните пластовете в разрез

Допълнително: моливи, пастели

Изпълнение:

Изпълнява се в малки групи (2-3 деца) или индивидуално

За деца на възраст 6-13 години

- Размножете първата страница „Структура на Земята“, за да разполага всяко дете със собствено копие.
- Покажете им рисунката и ги попитайте какво представлява.
- Когато са наясно какво е изобразено на рисунката, помогнете им да обозначат земните пластовете, свързвайки ги с правилното наименование, и да ги оцветят в подходящи цветове.

За деца на възраст 11-13 години

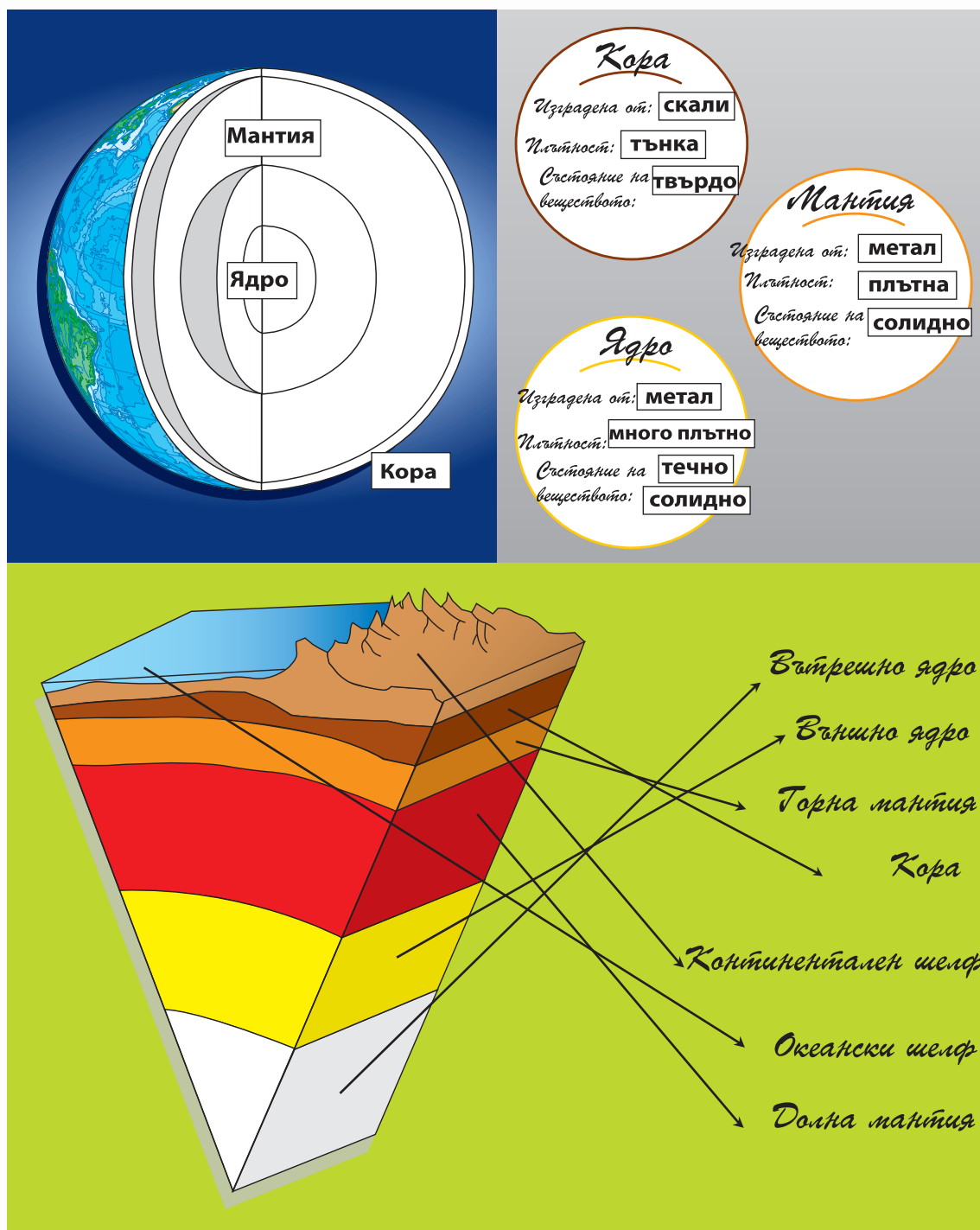
- След като изпълнят горните задачи, децата следва да преминават към следващото изображение, като запазят разпределението на групите или работят индивидуално.
- Размножете втората страница, която изобразява кръгово характеристиките на земните пластовете, за да разполага всяко дете със собствено копие.
Помолете ги първо да прочетат думите в края на страницата и се уверете, че ги разбират.
- Помолете ги да се опитат да попълнят характеристиките на всеки пласт, използвайки зададените думи.
- Следва третото и последно изображение.
- Размножете третата страница, която изобразява разрез на земните пластовете.
- Обсъдете накратко какво е представено на тази страница.
- След това раздайте на всяко дете по един екземпляр и го помолете да свърже всеки пласт със съответстващото название от дясната страна на изображението.

Целеналагане: Децата добиват разбиране за земната структура, за да разберат впоследствие защо се случват тези феномени.

Продължителност: 50 минути.

Забележка: Не забравяйте, че някои от тези пластовете са твърди, други – течни, а трети – и двете. Ако искате да дадете по-разширена информация за всеки пласт, следвайте връзките в приложения диск.

Решение:

Материали: 4 карти: 1 карта на света, 1 карта на световните тектонични плочи, 1 карта на вулканите и земетръсните зони по света, 1 карта на сеизмичните зони в държавата, 1 страница с указания „Да се запознаем с картите“

Допълнителни материали: моливи, тиксо

Изпълнение:

Тази дейност се изпълнява в групи.

Първа стъпка

Всички възрасти

- Разпределете децата на малки групи (макс. 5 деца)
- Размножете страницата с указанията и раздайте по едно копие на всяка група.
- Представете на децата картата на света, като я закачите на стената и им дадете време да я разгледат.
- След това поставете на стената картата на тектоничните плочи над картата на света и помолете децата да сравнят очертанията на континентите с очертанията на тектоничните плочи.

За деца на възраст 6-8 години

- Помолете всяка група да обсъди двете карти в продължение на няколко минути.
- След груповата сесия всяко дете трябва да представи наблюденията и заключенията си на останалите.

За деца на възраст 9-13 години

- Помолете всяка група да обсъди двете карти в продължение на няколко минути.
- След това ги помолете да запишат на работния лист до какви заключения са стигнали като група.

Втора стъпка

Всички възрасти

- Поставете картата „Земетресения и вулкани“ над картата на тектоничните плочи на стената.
- Дайте време на децата да разгледат двете карти.
- Помолете ги да съпоставят в групата „горещите зони“ с очертанията на тектоничните плочи.

За деца на възраст 6-8 години

- Помолете ги в продължение на няколко минути да дискутират в групата комбинацията от двете карти.
- След груповата сесия всяка група трябва да представи заключенията си на останалите.

За деца на възраст 8-13 години

- Помолете ги в продължение на няколко минути да дискутират в групата комбинацията от двете карти.
- След това ги помолете да запишат на работния лист до какви заключения са стигнали като група.

Трета стъпка

Всички възрасти

- Направете копия на картата на сеизмичните зони в държавата.
- Раздайте по едно копие на всяка група.
- Дайте указания да се ицветят сеизмичните зони съгласно легендата, зададена под картата.

За деца от 6-8 години

- Обсъдете с децата дали разбират какво представлява всеки цвят.
- Помолете ги да намерят своя град на картата (приблизително).
- Разгледайте цвета на района около вашия град и направете изводи за сеизмичната опасност в областта, в която живеете.
- Задавайте им въпроси като „Вашият град застрашен ли е от земетресения, ако съдите по съответния цвят на картата?“, „Важно ли е да бъдем подготвени за земетресение?“, „Можете ли да откриете район с по-ниска сеизмична активност?“

За деца от 8-13 години

- Помолете ги да дискутират в групата третия въпрос от работния лист.
- Помолете ги да запишат отговора си на листа.
- След като отговорят на трите въпроса, помолете всяка група да представи отговорите си на останалите.
- В края на дискусиата можете да сравните и дискутирате отговорите.

Целеполагане: Децата трябва да разберат, че местата, на които има повишена земетръсна и вулканична активност не са случайни, а за тези феномени има научно обяснение.

Продължителност: Приблизително 2 часа.

Забележка: Освен съпоставката между феномените и тектоничните плочи, опитайте се да предадете на децата усещане за това как природните феномени засягат света като цяло, използвайки презентацията в диска.

Дейност 6

Митове и легенди

Възраст: 6-13 години

Материали: 1 триптих „Митове за земетресения и вулкани“, 5 карти, представящи митовете

Допълнително: тиксо

Изпълнение:

Всички възрасти

- Раделете децата на пет групи.
- Дайте на всяка група по една карта, която представя определен мит.
- Дайте им няколко минути да разгледат картата.
- Помолете ги да се опитат да познаят каква история/мит е скрита в изображението.
- Помолете всяка група да представи пред останалите хипотезата си какво е изобразено на нейната карта.

За деца на възраст 6-8 години

- Прочетете историите една по една, използвайки триптиха.
- Дайте им няколко минути, за да преценят в групата коя от прочетените истории съответства на тяхната карта.
- Помолете всяка група да закрепят картата си над кореспонденция/съответния текст, използвайки тиксо.
- Когато триптихът е завършен, направете копия и ги раздайте на всички деца.

За деца на възраст 8-13 години

- Помолете няколко деца да прочетат на глас историите от триптиха.
- Дайте им няколко минути, за да преценят в групата коя от прочетените истории съответства на тяхната карта.
- Помолете всяка група да закрепят картата си над кореспонденция/съответния текст, използвайки тиксо.
- Когато триптихът е завършен, направете копия и ги раздайте на всички деца.

Целеполагане: Да стане ясно как липсата на научно обяснение може да ни доведе до погрешни заключения и колко силна е необходимостта да се обяснят феномените, които засягат хората.

Продължителност: Приблизително един час.

Забележка: Можете да разгърнете предоставената информация, като прочетете на глас последната страница с някои от хипотезите, които хората изказват за тези феномени или ги помолете да споделят собствените си предположения.

Дейност 7

Последствия от земетресенията

Възраст 6-13

Материали: 1 „работен лист“, „Последствия“, 5 изображения

Допълнително: моливи, хартия за рисуване, пастели, интернет връзка

Изпълнение

За деца на възраст 6-7 години

- Копирайте таблицата в края на „работния лист“.
- Изрежете всеки ред от таблицата поотделно.
- Съберете всички деца в кръг и поставете пред всяко от тях лист хартия и пастели.
- Попитайте ги: „Знаете ли дали всички земетресения имат еднакви последствия?“
- Позволете им да отговорят на въпроса един по един.
- След това прочетете първото изречение, т.е. „наричаме едно земетресение „instrumental“, когато не се усеща от хората, освен при благоприятни обстоятелства.“
- След като прочетете това изречение, помолете децата да нарисуват едно от петте изображения, включени в упражнението, но така, както би изглеждало, след като се е случило такова земетресение. Тоест, ако детето избере да нарисова сградата, то на практика трябва да нарисова абсолютно същата сграда, защото „инструменталните“ земетресения в повечето случаи преминават неусетно.
- Повторете упражнението с всички изречения от таблицата или с някои от тях. Ако не използвате като пример всички земетресения, уверете се, че тези, които сте избрали, ескалират по сила, за да могат децата да направят разлика между последствията от най-слабото до най-силното земетресение.

За деца на възраст 8-13 години

- Размножете работния лист, така че всяко дете да разполага с един екземпляр.
- Задайте им въпроса: „Знаете ли дали всички земетресения имат еднакви последици?“
- Раздайте на всяко дете по един екземпляр от работния лист и ги помолете да свържат всяка категория земетресения със съответните по сила последици в дясната колонка.
- След като завършат с тази задача, помолете децата в малки групи да извършат собствено проучване и да открият кои са най-силните земетресения, сполетели страната им през последните няколко години.
- След това използвайте картата на сеизмичната активност от Дейност 5 и сравнете дали местоположението на намерените от тях земетресения кореспондира със сеизмично активните райони във вашата държава.

Целенолагане: Децата научават, че не всички земетресения имат еднаква сила и последиците се променят с нарастване на интензитета, като зависят от много различни фактори.

Продължителност: около 1.5 часа

Забележка: Опитайте се да мотивирате децата да извършат собствено проучване кои други фактори влияят върху ефектите от земетресението. Например големият град е по-уязвим от подобни феномени, защото в него има повече и по-високи сгради

Решение:

Ефект:

1. Инструментално земетресение

Обикновено не се усеща от хората, освен при определени условия.

2. Леко земетресение

Усеща се осезаемо от хората в затворени пространства. Вибрацията е подобна на тази от преминаващ камион.

3. Сравнително силно земетресение

Усеща се от повечето хора в затворени пространства, но не от всички. Може да има счупени стъдове и прозорци и да се чуе звън от големи камбани

4. Разрушително земетресение

Леки повреди на специфично изградени сгради/структури. Значителни разрушения на обикновените сгради с частични срутвания. Падащи комини, фабрични комини, колони, паметници, зидове. Разместване на тежки мебели.

5. Стихийно земетресение

Всеобща паника. Значителни разрушения на специфично изградените сгради/структури. Почти пълно разрушение на обикновените сгради с частични срутвания. Разместване на основите на сградите.

6. Екстремно земетресение

Единични обикновени сгради няма да паднат. Разрушени мостове. Леко огънати релси. Множество свалчища, разломи и деформации на земната повърхност.

7. Катаклизъм

Цялостно разрушение. Всичко е разрушено. Обекти прелитат из въздуха. Земята видимо се движи вълнообразно. Пейзажът видимо се променя. Разломи с ширина и дълбочина няколко метра. В някои случаи се изместват дори речните корита.

Дейност 8

„Истини и заблуди“

Възраст: 6-13 год.

Материали: 1 табло с 14 истини и заблуди за земетресенията и вулканите, 14 карти, на които са изобразени някои необходими предмети, които трябва да бъдат включени в комплекта за оцеляване.

Допълнително: кутия

Изпълнение:

Тази дейност се изпълнява в две групи.

- Копирайте 14 карти и ги изрежете една по една.
- Обяснете на децата, че ще играете една игра.
- Разделете децата на две групи.
- Обяснете, че целта на играта е всеки отбор да събере възможно най-много точки.
- Използвайки таблицата с 14-те изречения, като ги прочитате последователно на глас едно по едно.
- Докато четете, питайте децата след всяко изречение дали мислят, че е истина или заблуда.
- Групите се редуват да отговарят на въпросите.
- При всеки верен отговор те печелят по един „предмет“ – карта.
- Ако отговорът е погрешен, картата получава противниковия отбор.
- След като свършат изреченията, помолете всяка група да преброи колко „предмета“ – карти притежава.
- Обсъдете с тях какви „предмети“ са спечелили и за какво служат те. (Да комплектват комплект за оцеляване в бедствени ситуации.)
- Ако и двата отбора имат еднакъв брой карти, можете да продължите играта, като предложите на децата да измислят още предмети, които могат/трябва да се включат в комплекта.
- Ако предложеният предмет е подходящ, те печелят нова карта, но трябва да си я нарисуват сами.
- След като съберат колкото се може повече предмети, децата могат да комплектват собствен комплект за оцеляване за класната си стая. За да сторят това, можете да ги помолите да донесат от вкъщи някои от предметите и да изрисуват или облепят кутията, което вече сте предвидили за тази цел.

Целеполагане: Децата да добият усещането, че могат да се предпазят, като се научат как да се подготвят за бедствена ситуация. От друга страна тази дейност показва, че за да намерим истината, трябва да открием логично обяснение и че винаги си заслужава да трупаме нови познания.

Продължителност: 30-40 минути.

Забележка: За да има представа учителят какви предмети са необходими за комплекта за оцеляване, той може да разучи линковете, предоставени в диска. Моля, Обърнете внимание на децата върху десетото изречение и направете собствено проучване относно връзките между тези два феномена. Можете да използвате и съответната презентация от диска.

Дейност 9

Какво да направим?

Възраст: 6-13 години

Материали: 1 табло „Какво да направим в случай на природно бедствие?“, 18 карти с инструкции

Допълнително: тиксо, малка кошница

Изпълнение:

Поставете таблото на стената с помощта на тиксо.

За деца на възраст 6-7 години

- Прочетете на децата заглавието и обяснете за какво се отнася всяка колонка.
- Обяснете им, че на всяка карта има по една инструкция, която трябва да спазваме в случай на природна бедствие.
- Обяснете им, че инструкциите трябва да се поставят в дясната колонка на таблото.
- Прочетете им инструкциите една по една и за всяка инструкция едно дете трябва да обясни къде трябва да се постави картата и защо. Децата могат да закрепват картите сами с помощта на тиксо.

За деца на възраст 8-13 години

- Поставете картите в панера.
- Помолете децата да прочетат заглавието на таблото и на всяка отделна колонка.
- Децата трябва да вземат картите от панера една по една и да ги поставят в съответната колонка, обяснявайки защо са избрали тази позиция.
- Останалите деца трябва да потвърдят дали картата с инструкции е поставена на правилното място на таблото.

Целеполагане: Децата размишляват върху собственото си поведение в случай на природно бедствие и получават възможност за конструктивна дискусия с други деца.

Продължителност: приблизително 45 минути.

Забележка: Имайте предвид, че едно от изреченията се повтаря три пъти и това е така, защото може да бъде поставено и в трите колонки. Това е изречението „Следвам инструкциите на родителите и учителите си.“

Какво да направим в случай на природно бедствие?

Преди	По време на...	След
Да науча какво е земетресение и да го обсъдя с приятели.	Да гишкам домашното си животно в убежището.	Да изляза от дома / училището.
Да обсъдя със семейството си какво трябва да се прави в случай на земетресение.	Да изгакам да свърши земетресението.	Да отида на сигурно място като например открит парк или площад.
Да приготвя комплект за първа помощ.	Да остана спокоен / спокойна и да се скрия на сигурно място.	Да слеза спокойно по стълбите.
Да помоля родителите си да прикрепят тежките мебели към стената.	Да клекна и да се свия до леглото.	Да си обуча обувките преди да изляза.
Да следвам инструкциите на родителите и учителите си.	Да взема вода.	Да предпазвам главата си с твърд предмет, например книга.
	Да клекна под масата и да се държа за краката ѝ.	Да следвам инструкциите на родителите и учителите си.

Дейност 10

Пронукването на земята

Възраст: 7-13 години

Материали: 1 табло, 39 карти, 6 пионки, 1 бележник „Три основни принципа на земетресението“, 1 зарче, 6 молива и правилата на играта

Допълнително: тиксо, малка кошница//панер

Изпълнение

- Инструктирайте децата да прочетат правилата на играта.
- Ако децата още не умеят да четат, помогнете им да разберат правилата на играта.
- Помогнете им да се разделят на отбори.
- Нека играта да започне!

Целеполагане: Интерактивна игра, която дава на децата възможност да се запознаят с правилното поведение в случай на природно бедствие.

Продължителност: 1-1.5 часа

Забележка: Помогнете на децата, като заедно измислите нови оринципи за поведение в случай на земетресение.

Решение:

Принцип на първата фаза (или принцип от първи порядък): Бъдете информирани!

Принцип от втори порядък: Запазете спокойствие!

Принцип от трети порядък: Споделете преживяването си!

Дейност 11

План за евакуация

Възраст: 6-13 години

Материали: 1 лист хартия, за да разработите план за евакуация в бедствена ситуация

Допълнително: цветно тиксо, хартиено тиксо, хронометър, видеокамера

Изпълнение:

- Копирайте страницата с инструкциите.
- Отделете време да обсъдите с децата какво трябва да се направи, за да разработите собствен план за евакуация в бедствена ситуация.

Следните неща ще ви помогнат да започнете

- Решете как трябва да се държите в случай на земетресение;
- Огледайте помещението, в което се намирате, и открийте дали крие потенциални рискове, които трябва да бъдат премахнати, за да е сигурно да останете вътре.
- Проучете кой е най-бързият и сигурен път навън в случай на земетресение.

За деца на възраст 6-8 години

- Очертайте на пода маршрута за евакуация с помощта на цветното тиксо.
- Симулирайте земетресение, като клатите мебелите в стаята.
- Инструктирайте децата да направят три коремни вдишвания, за да се успокоят и да могат да се съсредоточат върху даваните инструкции.
- Проведете земетръсна тренировка, за да могат децата да запомнят маршрута за евакуация, следвайки цветните обозначения по пода.
- Опитайте се да заснемете тренировката на видео и да засечете време.
- След тренировката гледайте записа с цялата група, обсъдете възможни грешки и поощрете правилното поведение.

За деца на възраст 9-13 години

Стъпка 1

- След дискусията запишете в ограденото пространство на първа страница списък с неща, които следва да се направят.
- Очертайте на пода маршрута за евакуация с помощта на цветното тиксо.
- Проведете земетръсна тренировка, за да могат децата да запомнят маршрута за евакуация.
- Опитайте се да заснемете тренировката на видео и да засечете време.
- След тренировката гледайте записа с цялата група и запишете върху плана за евакуация нещата дали всичко е преминало както очаквано или не.
- Използвайки записките си, усъвършенствайте плана за евакуация и го представете пред отговорните лица.

Стъпка 2

- С помощта на хартиеното тиксо направете „значки“, които да обозначават различни емоции, отнасящи се до драматична ситуация като земетресението, например „страх“, „смелост“ или „безразличие“.
- Залепете на всяко дете по една „значка“ с определена емоция.
- Обяснете им, че емоцията, записана на значките, е случайно избрана и не означава, че те трябва непременно действително да се чувстват по този начин.
- Децата, които носят обозначението „страх“ получават ролята на ранени и затиснати по време на земетресението хора. Децата сами избират начина, по който са пострадали.
- Децата, които носят обозначението „смелост“, получават ролята на доброволци и спасители, които трябва да се погрижат за пострадалите.
- Обяснете им, че трябва да работят в екип, за да помогнат на пострадалите.
- Децата, които носят обозначението „безразличие“ трябва да се опитат сами да се освободят.
- Всеки трябва да следва предварително разработения план за евакуация.
- Направете видеозапис на тренировката и засечете време.
- Накрая обсъдете грешките, правилните решения и чувствата, които децата са изпитали.
- Играта може да бъде разиграна още веднъж, като този път децата си разменят емоциите.

Целеполагане: Децата да добият увереност и да се научат да работят в екип, за да постигнат дадена цел (спасяване на приятел); да придобият житейски опит в случай на земетресение; да усвоят логически и да се научат да прилагат заучените правила на поведение; да заемат различни роли по време на играта, за да се научат да овладяват страха си.

Продължителност: 1.5-2.5 часа

Дейност 12

Бедствия и емоции

Възраст: 6-13 години

Материали: 2 емоционални табла

Допълнително: цветни лепенки

Изпълнение:

- Това упражнение трябва да се изпълни в началото на работата с Обучителния комплект и още веднъж в края ѝ.
- Поставете таблото с кръговете на стената.
- Всички заедно прочетете въпроса, записан на таблото. Уверете се, че и по-малките деца разбират въпроса.
- Помолете всички деца да се обърнат с гръб към таблото.
- Раздайте цветните лепенки на децата (по една за всяко дете) и ги помолете да ги заклеят един по един в този кръг, чието обозначение отговаря най-добре на чувствата, които изпитват спрямо природния феномен.
- Помолете ги да са искрени и им обяснете, че причината, поради която всички деца са с гръб към таблото, е да се осигури пространство, в което да се чувстват сигурни и да могат да отговорят искрено.
- Така никой друг, освен самото дете, няма да знае кой какъв отговор е дал.
- Когато приключите, разгледайте с цялата група отговорите на таблото, обсъдете резултата и насърчете децата да изразят страховете си, като им обясните, че е нормално да изпитват такива емоции.
- Запишете резултата и преминете към следващата дейност.
- В края на работата с Образователния комплект повторете задачата, използвайки второто (празно) табло.
- Обяснете им, че не трябва на всяка цена да дадат същия отговор, освен ако действително не се чувстват по същия начин, както в началото.
- Накрая сравнете двете табла. Обсъдете с децата кое е променило чувствата им и защо.

Целеполагане: Децата получават възможност да проследят промяната на собствените си емоции посредством натрупването на знания и опознаването на нещата, които могат да имат отражение върху живота ни.

Продължителност: 30 минути (в зависимост от броя деца)

Забележка: Има възможност да раздадете различни по цвят лепенки съответно пола на децата (момчета и момичета). Моля, не използвайте типичните цветове за момче и момиче – червено/розово и синьо. Вместо това използвайте по-неутрални светове като зелено, оранжево, жълто и т.н. За да ни помогнете да си направим изводи за полезността на конкретния образователен продукт, можете да снимате двете табла и да ги поставите в образователния комплект, преди да ни го върнете. В случай, че сте използвали различни цветове за момчетата и момичетата, моля, уточнете кой цвят на кой пол отговаря.

Дейност 13

Води ме 1

Възраст: 6-13 год.

Материали:

Допълнително: хартиено тиксо, CD плейър, музика, препятствия (напр. столове, чанти, чинове т.н.)

Изпълнение

За деца на възраст от 6-13 години

- С помощта на хартиеното тиксо определете пространство за движение на децата.
- Разделете децата по двойки.

Стъпка 1

- Помолете ги да съберат своите длани с дланите на партньора.
- Пуснете музика и ги помолете да се движат свободно, но без да разделят длани.
- Когато музиката спре, децата си разменят партньорите.
- Пуснете отново музиката и повторете горните указания.
- При всяка смяна на партньорите децата трябва да се движат по различен начин и дори да се свържат с различни части от телата си (например колена, глави и т.н.)

Стъпка 2

- Децата остават по двойки.
- Във всяка двойка единият е водещ, а другият е воден.
- Помолете водения участник да затвори очи. Ако иска, може да използва превръзка за очи.
- Пуснете музика.
- Водещият участник здраво държи партньора си, без да се отделя от него, и го превежда през очертаната зона.
- Докато се движат, двойките се опитват да не се сблъскват една в друга и да избягват поставените препятствия.
- Помолете децата да си разменят ролите и да повторят упражнението.

Стъпка 3

- Децата остават по двойки. Отново единият е водещ, а другият – воден.
- Очертайте 4 различни пътеки в рамките на определеното пространство.
- Пътеките трябва да са с прогресивно нарастваща трудност – права линия, зиг-заг, вълнообразна и импровизирана пътека с препятствия (например ученически чанти, чинове и столове и т.н.)
- Поставете номер (1-4) на всяка пътека и помолете двойките да запознат от първата, права пътека и след това да преминат към следващите.
- Отново водещият превежда водения през всички пътеки.
- Помолете децата да си разменят ролите и да повторят упражнението.

За деца на възраст от 9-13 години

Стъпка 4

- Тази стъпка се осъществява на пътека номер 4.
- Всеки „водач“ застава извън очертаната на пътеката.
- Воденият участник застава в началото на пътеката. Водачът направлява партньора си вербално, без да без да го докосва, описвайки с подробности как да превъзмогне препятствията и да премине по пътеката, без да се нарани.
- Помолете децата да си разменят ролите и да повторят упражнението.

Целеполагане: Помага на децата да свикнат с докосването на друг човек; да се научат да се движат контролирано в пространството, поддържайки физическа близост с друг човек; да имат доверие един на друг; да работят заедно и да си помагат взаимно.

Продължителност: 1.5-2 часа за преминаване през всички стъпки.

Забележки: Помолете децата, които озъпняват ролята на водачи да дават указания на партньорите си със спокоен и овладян глас.

Дейност 14

Води ме 2

Възраст: 6-13 години

Материали:

Допълнително: CD плейър, тиха музика, торба с предмети, които са полезни в случай на земетресение (напр. фенерче, свирка, бутилка с вода, шалте за гимнастика)

Изпълнение

За деца на възраст 9-13 години

Стъпка 1

- Помолете децата да седнат в кръг.
- Обучителят трябва да седне по средата.
- Помолете децата всички заедно да упражнят коремно дишане за няколко минути.
- След кратка пауза повторете коремното дишане още 3 пъти.
- Поставете торбата в средата на кръга.
- Назовете един от полезните предмети и помолете децата да го открият, като опипват предметите в торбата, без да надничат в нея.
- Помолете децата едно по едно да станат, да бръкнат в торбата и без да гледат да намерят назования от вас предмет.
- Който успее да открие правилния предмет, го поставя пред себе си и заема обратно своето място.
- Повторете тези стъпки, докато децата открият всички предмети в торбата.

За деца на възраст от 8-13 години

Същност 2

- Децата се разделят по двойки.
- Помолете ги отново да образуват кръг, но този път седнали по двойки един пред друг.
- Детето, което се намира отпред, отпуска тялото си в ръцете на партньора, който седи зад него.
- Повторете 4 пъти.
- Половината двойки трябва да бъдат с отворени очи, а другата половина – със затворени.
- Помолете децата да си разменят ролите и да повторят

За деца на възраст от 9-13 години

Същност 3

- Децата отново работят по двойки.
- И двете деца седят на колене на постелката.
- Когато чуят сигнал (свирка), се опитват да се доберат едно до друго за 30 секунди.
- Когато чуят командата „стоп“ се опитват да се обездвижат един друг.
- Когато чуят втория дигнал, обездвижените деца поемат два пъти дълбоко въздух и се опитват да се освободят.
- Опитайте се да засечете времето за бягство на всяко дете.
- Детето, което успее да се освободи, трябва да намери свирката в торбата, за да сигнализира края на упражнението.

Целенолагане: Децата се учат да се отпускат, да се концентрират, да имат доверие едно на друго, да „идват на себе си“, преди да предприемат следващи действия, развиват тактилните си усещания и научават кои предмети могат да им бъдат полезни в бедствена ситуация.

Продължителност: 1.5-2 часа

Забележка: Броят на предметите трябва да е същият кати броят на учениците плюс едно. Така дори и последното дете ще може да избира между два предмета.

Благодарим!